

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Judecătoria Drochia (jud. Lucia Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Nina Matveeva, Dumitru Pușca, Galina Polivenco)

Dosarul nr. 2r-392/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

02 aprilie 2014

mun. Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței
Judecători

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Ion Vîlcov

examinând fără citarea părților, recursul declarat de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014, adoptate în cauza civilă la cererea Georgetei Obadă împotriva Valentinei Obadă și a lui Gheorghe Obadă cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 23 decembrie 2010, Georgeta Obadă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Obadă și lui Gheorghe Obadă cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, solicitând încasarea în mod solidar de la Obadă Gheorghe și Obadă Valentina în beneficiul ei prejudiciului cauzat în mărime de 496297 lei, precum și trecerea cheltuielilor de judecare a cauzei în contul părților. În motivarea acțiunii a indicat că părâții, săvârșind fapta de samavolnicie, au demolat imobilul amplasat în satul Nicoreni, r-nul. Drochia, care este partajat și aparține cu drept de proprietate soților Ion Obadă și Georgeta Obadă a câte ½ cotă parte fiecare. Susține că prin raportul de expertiză efectuată de către Centrul Național de Expertize Judiciare din 19 noiembrie 2008 a fost stabilit că valoarea de înlocuire a părții demolate din casa de locuit adjudecată lui Obadă Georgeta constituie 496297 lei.

La 02 iunie 2011, Georgeta Obadă a depus acțiune civilă prin care a solicitat încasarea forțată și în mod solidar de la Gheorghe Obadă și de la Valentina Obadă în beneficiul său prejudiciile de ordin material în volum de 540287 lei și echivalentul a 44000 Euro, precum și a tuturor cheltuielilor de judecată confirmate, transmiterea în posesia sa cu drept de proprietate privată cu scopul remunerării parțiale a prejudiciilor cauzate de ordin material averea și bunurile sechestrate, numirea și petrecerea unei expertize merceologice de evaluare a bunurilor sechestrate cu scopul achitării parțiale a prejudiciilor cauzate, încasarea de la părâți a taxei de stat conform Legii taxei de stat și în raport cu volumul acțiunii civile.

La 01 iulie 2011, Georgeta Obadă a înaintat acțiune civilă suplimentară prin care a solicitat includerea în volumul prejudiciilor cauzate și a celui omis de ordin moral în valoare de 50000 lei cu încasarea acestei sume de la soții Gheorghe Obadă și Valentina Obadă, diminuând partea prejudiciilor materiale exprimate în Euro până la 4400 Euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 02 august 2011, acțiunea a fost admisă parțial, fiind încasat în mod solidar de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă prejudiciul material cauzat în mărime de 496287 lei, încasat în mod solidar de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă prejudiciul moral cauzat în mărime de 20000 lei, încasat în mod solidar de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă cheltuielile de judecată în sumă de 10000 lei, încasat în mod solidar de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 14988,61 lei.

Poziția instanței de apel:

2. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 martie 2012, a fost admis integral apelul declarat de Gheorghe Obadă și Valentina Obadă, casată integral hotărârea primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Poziția instanței de fond:

3. La 01 februarie 2013, Georgeta Obadă a mai depus o acțiune civilă concretizată prin care a solicitat încasarea forțată în mod solidar de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul său prejudiciile de ordin material în volum de 556787 lei și echivalentul a 64000 Euro la moment a tuturor cheltuielilor de judecată confirmate, transmiterea în posesia sa cu drept de proprietate privată cu scopul remunerării parțiale a prejudiciilor cauzate de ordin material averea și bunurile sechestrate, numirea și petrecerea unei expertize merceologice de evaluare a bunurilor sechestrate cu scopul achitării parțiale a prejudiciilor cauzate, încasarea de la pârâți a taxei de stat conform Legii taxei de stat și în raport cu volumul acțiunii civile.

4. Prin hotărârea Judecătoriei Drochia din 26 noiembrie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, încasat de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă, suma de 323325 lei cu titlu de prejudiciu material, în rest cerințele fiind respinse, încasat de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă suma de 15000 lei cu titlu de prejudiciu moral de la fiecare în parte, au fost respinse cerințele Georgetei Obadă privind transmiterea în posesia sa cu drept de proprietate privată cu scopul remunerării parțiale a prejudiciilor cauzate de ordin material averea și bunurile sechestrate ale Valentinei Obadă și lui Gheorghe Obadă ca neîntemeiate, au fost respinse cerințele Georgetei Obadă privind încasarea sumei de 64000 euro de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă cu titlu de prejudiciu material ca neîntemeiate, fiind încasat de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în beneficiul Georgetei Obadă, în mod solidar cheltuielile de judecată proporțional părții admise din cerințe în sumă de 3665,48 lei și încasat de la Gheorghe Obadă și Valentina Obadă în mod solidar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 9499,75 (nouă mii șapte sute nouăzeci și nouă lei 75 bani) lei.

5. La 27 decembrie 2013, Gheorghe Obadă și Valentina Obadă au depus cerere de apel prin care au solicitat admiterea apelului, eliberarea de la plata taxei de stat, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu rejudecarea fondului cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Poziția instanței de apel:

6. Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014, s-a dispus repunerea în termen a apelului declarat de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă, fiind acordat apelanților Valentina Obadă și Gheorghe Obadă un termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 7274,81 lei în mod solidar până la 04 martie 2014, orele 09:10 și explicat apelanților că în cazul neprezentării dovezii achitării taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Solicitarea recurentului:

7. La 04 martie 2014, Valentina Obadă și Gheorghe Obadă au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014, solicitând repunerea recursului în termenul legal de 15 zile, având în vedere că încheierea integrală le-a fost comunicată la 28 februarie 2014, admiterea recursului cu casarea integrală a încheierii recurate și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de scutire de la plata taxei de stat.

Argumentele părților:

8. În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, menționând că în termenul legal de 30 de zile prevăzut de legislație, prin intermediul oficiului poștal, la 24 decembrie 2013, au depus cererea de apel, fapt confirmat prin avizul recomandat, chitanța nr. 53901 din 24 decembrie 2013 și bonul de plată nr. 0025 din aceeași dată.

Afirmă că la 28 februarie 2014 au primit prin poștă cu aviz de recepție încheierea contestată.

Relevă că instanța de apel a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat din motivul că apelanții nu au prezentat careva probe că sunt pensionari, au probleme cu sănătatea și nu au posibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

În acest sens, consideră că instanța nu a examinat materialele cauzei și anexele prezentate concomitent cu cererea de apel, deoarece au fost prezentate copiile legitimației de pensionar a Valentinei Obadă, legitimației de pensionar a lui Gheorghe Obadă, fișa medicală a bolnavului Gheorghe Obadă nr. 134119 de la SRL „INCOMED”, fișa medicală a bolnavei Valentina Obadă de la OMF Nicoreni, r-nul Drochia, fișa medicală a bolnavului Gheorghe Obadă nr. 134108 de la SRL „INCOMED” și fișa medicală a bolnavului Gheorghe Obadă nr. 146506 de la SRL „INCOMED”.

Susțin că nu au din ce plăti taxa de stat, iar prin încheierea recurată instanța de apel le-a îngrădit dreptul de acces la justiție.

Aprecierea instanței de recurs:

9. În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele cauzei, rezultă că în ședința de judecată din 11 februarie 2014 a fost pronunțat doar dispozitivul încheierii recurate, iar copia încheierii motivate a fost expediată în adresa părților la 25 februarie 2014, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire 4081 (f. d. 20).

Prin urmare, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul în termen, la 04 martie 2014.

10. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, *„instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.”*

11. După cum rezultă din materialele dosarului, odată cu depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia din 26 noiembrie 2013, Valentina Obadă și Gheorghe Obadă au solicitat și scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, în acest sens invocând faptul că ambii sunt pensionari și au probleme de sănătate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014, s-a dispus repunerea în termen a apelului declarat de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă, fiind acordat apelanților Valentina Obadă și Gheorghe Obadă un termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 7274,81 lei în mod solidar până la 04 martie 2014, orele 09:10 și explicat apelanților că în cazul neprezentării dovezii achitării taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Recurenții contestă încheierea menționată doar în partea respingerii cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

12. Instanța de recurs consideră că soluția dată de instanța de apel este una greșită, adoptată cu aprecierea eronată a materialului probator anexat la dosar și cadrului legal aplicabil în speță.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de instanța judecătorească de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Instanța de recurs relevă că, la emiterea soluției cu privire la respingerea cererii Valentinei Obadă și Gheorghe Obadă cu privire la scutirea taxei de stat, instanța de apel a reținut că temei pentru scutirea de la plata taxei de stat nu este, deoarece la materialele dosarului lipsesc careva probe care ar dovedi că apelanții sunt pensionari, au probleme cu sănătatea, respectiv nu au posibilitate de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Însă, după cum atestă materialele pricinii atât Valentina Obadă cât și Gheorghe Obadă în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel au prezentat copia legitimației seria CN nr. 893322 eliberată de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Drochia la 05 martie 2013 pe numele Valentinei Obadă și copia legitimației seria CN nr. 893008 eliberată de Casa Teritorială de

Asigurări Sociale Drochia la 25 septembrie 2012 lui Gheorghe Obadă (f. d. 236-237, vol. II), care confirmă că ambii sunt pensionari pentru limită de vârstă.

De altfel, la cererea de apel au fost anexate înscrisuri și certificate medicale, care atestă că atât Valentina Obadă, cât și Gheorghe Obadă necesită îngrijire medicală permanentă (f. d. 238-289).

Astfel, circumstanțele menționate demonstrează că Valentina Obadă și Gheorghe Obadă sunt în imposibilitate de a achita integral taxa de stat la depunerea apelului.

Instanța de recurs relevă că Valentina Obadă și Gheorghe Obadă nu au prezentat probe care ar indica cuantumul pensiilor primite, fapt ce face imposibilă scutirea integrală a acestora de la achitarea taxei de stat.

13. Din considerentele menționate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă, de a casa parțial încheierea instanței de apel și a emite în partea dată o nouă încheiere, prin care a-i scuti parțial pe Valentina Obadă și Gheorghe Obadă de la plata taxei de stat la depunerea apelului în sumă de 3274,81 lei, ultimii urmând să achite, în mod solidar, taxa de stat la depunerea apelului în mărime de 4000 lei, în rest a menține încheierea instanței de apel.

14. În conformitate cu art. 427 lit. c), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Valentina Obadă și Gheorghe Obadă.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014 în partea respingerii cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului și se emite în această parte o nouă încheiere prin care:

Se admite parțial cererea Valentinei Obadă și a lui Gheorghe Obadă cu privire la scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Se scutește parțial Valentina Obadă și Gheorghe Obadă de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 3274 (trei mii două sute șaptezeci și patru) lei 81 bani și se impune spre achitare Valentinei Obadă și Gheorghe Obadă, în mod solidar, taxa de stat în mărime de 4000 (patru mii) lei.

În rest se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Ala Cobăneanu

Judecători

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov